

A' Magyar Kurir 12-dik darabjához.

Erdély Ország.

Szászvárosról, Jan 16-dikán, 1816. —

Tegnap érkezék-bé városunkba a' Szász Nemzet vadász-serege vagy három eszteni táborozása után, olyan pompa között, a' millyent a' Hazának ezen védelmezői másutt is megérdemelhettek, itt pedig Nemzetjebéli Polgártársaitól méltán meg is várhattak. — A' város' végén Biztosság (Commissió) fogadta, innen Mósár-ágyúk' durrogása alatt katonai musikánál a' piatzra léptetvén, négy szegletre sorba rendelődtek 's T. T. *Filtsch József* Ur, ide való Szász Evang. Pap, középbe állva, újra köszönté őket, szokása szerint, nagy tüzzel.

„A' Hazáért (*ugymond*) élni halni „szép dolog volt mindenkor. Ti erre ké„szek voltatok, Ti a' Szász Nemzet' részé„ről a' Hazát oltalmaztátok, Ti a' Szász „Nemzet' részéről Európa' tsendességit vis„szállítottátok. — Már Szüléitek, Atyá„tokfiai, Baráitok örömmel ölelnek Tite„teket: mert azt, hogy ölelhetnek, nek„tek köszönhetik; örömmel fogják tölletek „hallani az irtóztató ellenségnek öszvetőrt „hatalmát. Mit nem tehetnek az egyesített „erők az igaz ügyben! — Majd ha vagy „egy Anya fiát, vagy testvér testvérít és „barát barátját keresi soraitokban; de hijá„ban: vigasztaljátok meg azzal, hogy szép „dolog meghalni a' Hazáért 's a' t.“

Délben nagy ebédet adott Báró Naláti *Naláty József* Ur ó Nagysága, a' hova a' Katona-Tiszteken kívül városiak is igen sokan hivatalosak voltak. Ez alatt is egymásra durrogtak a' Mósár-ágyúk. A' közlegények közül pedig mindenik külön-külön fél kupa-bort (egy itzét) 's fél font

hust kapott a' várostól. Az Ebéd végződésével Bál kezdődött, és Városunk példás bethületére minden a' leg jobb rendel folyt; a' mit szeretett Királyunkéránt *Tek. Benedicti Leopold* Urtól még előre fellehetett tenni. —

Az alatt is egymásra durrogtak a' Mósár-ágyúk.

A' Török széllekről.

A' *Posonyi* Német újságban ilyen levél jött-ki a' *Bosniában* kegyetlenkedő pestisről: —

„Ezen tartományban, melynek lakosait alig lehet egy millióra számlálni, kevés idő alatt 500,000 emberek haltak meg pestisben. A' Catholicusok ez előtt három esztendővel megszámláltatván, 112,000-en találtattak; most alig vannak élethen félé ennyin, a' pestis pedig még most is folytasztja őket. Ijedtekben az erdőkre futkostak széllyel a' szegény keresztények, 's azon iparkodtak, hogy a' Törökökkel való kereskedést 's minden közösülést félbeszakasszanak, de a' Törökök gonoszsága miatt el nem érthették céljokat, minthogy ezek azt észre vévén, ezer féle módokat kerestek arra, hogy így is elragasszák réájok a' pestist; még a' *Conventekbe*, papi gyülekezetekbe is benyomakodtak, a' keresztényeket színeskedve meglátogatták. A' *Vezir*, kinek a' kegyetlenségben nintsen párja, maga okozta égygyik a' veszedelemnek ily nagyon való elhatalmasodását, a' midőn armadájával *Mostar* és *Szrajevo* felé nyomúlván, a' tartományt elpusztította, éhséget okozott, 's a' pestist minden felé elterjesztette az által, hogy a' lakosok semmi nélkül maradván, hogy éppen élhel meg ne haljanak, kéntelenül

voltak eleségszerzés végett ide 's tova járkálni, 's ekképpen az egészségesek is össze találkoztak a' pestisesekekkel 's elkaptak tőlök a' métejt. Egész familiák kihaltak; némely helységekből csak néhány ember maradt életben. A' *Szent Ferentz* szerzetesbéli atyák között is, a' kik ezen Török tartományban tsaknem magok teszik a' lelki pástorságbéli szolgálatot, az alatt, hogy egy helységből másba járkáltak, a' haldoklókat vigasztalták 's szentséggel eltették, a' nyavaját sokan elkapták és sokan is meghaltak, hanem tsakugyan sokakat meg is tartott az isteni gondviselés. Vajha már valahára annyira meglágyulna ezen szomszéd uralkodónak szive, hogy, mint más szomszéd. Hatalmasságok ő is iparkodna a' maga tartományaiából kiirtani ezt a' veszedelmes nyavaját, hogy ne kellene az egyéb Európai, 's nevezetesen a' hozzá közelébb lévő tartományoknak e' miatt szüntelen való rettegetésben lenni! —

A' Pesti újságban ezt írják: —

Jan. 29. dikién Pest Vármegyében Kun Sz. Márton, Boroszló, Fegyvernek, Árpát, 's Uj-Szász táján és tovább a' Tisza felé olly szörnyű hideg, zivatar, olly nagy hó, és rettentő szél volt, hogy a' házak' fedeleit elhordta, sok ezer juhok megfagytak: sőt számos szarvas marhák is elvesztek. — Vasárbelyről Orosházára menő Stipsits Regementbéli Arad Vármegyei Velitesek is Sámson táján az: útban (34 ember 54 ló) megfagytak.

A' Pesti Királyi Universitásnál most két tanító székek vanuak üressen; egygyik a' bábaság' tanítására, másik a' Phisicai és Mechanicai Professori Adjunctusságra nézve. Az elsővel 1200, a' másodikkal 400 Forintokból álló esztendei fizetés van összekötve. Az Adjunctusságnak elnyerése végett ezen esztendőben Mártzius 20. ik napján, a' Bábaság' tanítására kivántató Professorságnak elnyerése végett pedig, Aug.

27. diki napján tartatik a' bévett rendtartás szerént való Concursus. A' ki ezt a' Professori tanító székét elnyerni kívánja, a' bába-mesterséghez megkivántató egyéb tudományokon kívül, a' Magyar, Német, és Tót nyelveket is beszélni köteleztetik.

B é t s.

Ő Cs. K. Ap. F. Ge, Keresztszegi Gr. Csáky Istvan urat, a' Magyar Fels. Udvari Cancelláriánál több esztendőktől fogva szolgáltató Udv. Concipistát, hűséges és szorgalmatos szolgálatja által szerzett érdemeire való tekintetből, ugyan ezen Fels. Udv. Cancelláriánál Számfelettlő Udv. Secretáriussá nevezni, kegyelmesen méltóztatott. Ser és Pálinka ház Licitatio.

N. Soprony Vármegyében helyhezettett, M. Gróf Festetics urhoz tartozandó Egyedi Uradalom részéről köz hírül tétetik, hogy e' folyó Mártzius hólnapnak 20. diki napján 9 óraker reggel Soboron, Pápanak és Veszprimnek vezető ország útján egy Condignatióra fel emelt Ser és Pálinka ház, melynek hossza 36 öl és az Ser háznak jellenében ugyan köbül épült Serfőző lakás, két szobát, konyhát, kamarát, szint és istálót foglalván magában, e' következendő Sz. György Naptúl fogva (kittelvén akkor a' mostani Serfőzőnek az ideje) ismét hat és több esztendőkre minden hozzá tartozandóval licitatio képpen árendában, vagy pedig Conventióra Cautió mellett ki fog adattni. Fel találtatnak Soboron a' Rába vizén nagy vidékü Szítás-Korópás-Zuggó és fűrészmalmok, ezen okból mind az őrlőkre, mind a' számossabb környül lévő helységekre nézve jó keletje legyen a' Sernek és Pálinkának, e' mellett 'kivántató tüzelő fát, ölet a' Tölgy fának, 18 fl. a' Sobri Erdőből megszerezheti magának az Árendás; mind ezek elegendőkarra, hogy a' bé álló Serfőző első tekintettel a' várandó haszon-vételéről meggyőztessék. A' licitationak, foglatjait pedig előre is naponként a' Tisztségnél Egyedee megértheti.